

at sager vedrørende lov om det færøske penge-
væsen overføres fra Statsministeriet til Økono-
ministeriet,

at sager vedrørende Ørestadsselskabet I/S
overføres fra Finansministeriet til Trafikmini-
steriet.

Jeg tillader mig at anmode hr. formanden om at
underrette Folketinget herom.

sign. Poul Nyrup Rasmussen
/Peter Lauritzen«

Statsministeren har meddelt mig, at han i hen-
hold til forretningsordenens § 19, stk. 2, ønsker
at give Folketinget en redegørelse om rigets
almindelige stilling og de af regeringen
påtænkte foranstaltninger.

Redegørelse af statsministeren i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 2

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Den 11. marts sammensatte vælgerne et nyt
Folketing. Et nyt arbejde kan gå i gang – et nyt
kapitel for Danmark. Men det bliver ikke et
arbejde, der fortsætter, som om ingenting er
hændt, for vælgerne ville jo mere end det.
Regeringen opfatter valgets resultat som udtryk
for, at vælgerne også klart tog stilling til, hvil-
ken hovedvej, hvilken retning vi skal vælge for
det danske samfunds positive forandringer i det
21. århundrede.

Danmark er godt på vej nu. Regeringen by-
gger det politiske arbejde på to hovedspor. For
det første vil vi kompromisløst fastholde den
økonomiske kurs, som har sikret den helt for-
rygende fremgang for Danmark gennem fem år,
og for det andet vil vi tage fat på en helt ny tid
i vores samfundsudvikling, hvor vi alle med
fornuft og med ansvar skal bruge den ny frem-
gang igennem de seneste fem år til at bringe
gælden ned og kvaliteten op i vores land.

Men vi vil mere end det. Det er vores ambi-
tion at sikre, at Danmark kan klare sig godt i
det 21. århundrede i den internationale konkur-
rence, og samtidig at vi kan gøre det på en
sådan måde, at alle – alle – er med, hverken
mere eller mindre. Vores samfund skal jo ikke
opdeles, så der er nogle, der er indenfor, og
nogle, der er udenfor. Vi vil forene den person-
lige frihed, samhørigheden og fællesskabsfølel-
sen og vejen til det på en sådan måde, at vi alle
kan bidrage, og at vi alle får reelle muligheder

for at bidrage. Det er de værdier, vi bygger på i
det danske samfund. Det er de værdier, vi vil
kæmpe for, og det er de værdier, regerings-
grundlaget er udformet på og dermed hoved-
linjerne for de kommende års politiske arbejde,
sådan som regeringen ser det.

Vi har vel nu små tre måneders arbejde foran
os her i Folketinget med en særlig periode på
tre uger op til folkeafstemningen. Regeringen er
for sit vedkommende ikke i tvivl. I de kommen-
de måneders politiske arbejde er den aller,
allervigtigste opgave netop den forestående fol-
keafstemning om Amsterdamtraktaten. Befolk-
ningens beslutning den 28. maj bliver af afgø-
rende betydning for, hvilke muligheder vi får i
vort danske samfund ved indgangen til det 21.
århundrede.

Vi har et godt afsæt for at gøre os gældende i
Europa. Det gælder både politisk, og det gælder
økonomisk. Sandheden er jo den, at orden i
økonomien er en af forudsætningerne for, at der
overhovedet bliver lyttet til os. Lige så klart er
det, at præcise holdninger og effektiv forhand-
lingskraft er forudsætningen for, at vi kan sætte
os spor.

Vi har gode erfaringer fra de senere års inter-
nationale samarbejde. Vi har vist, at et mindre
land, et land som vores, båret af ideen om men-
neskerettigheder, båret af ideen om sammen-
hold og ordentlig velfærd, båret af ideen om, at
vi skal kunne være her alle sammen, godt kan
gøre sig gældende internationalt. Vi har vist, at
vi kan gøre en forskel. Det synes jeg er vigtigt at
understrege som grundlag for befolkningens
stilling til Danmarks placering i Europa. Sand-
heden er jo, at fremgang, frihed og fællesskab
ikke blot er noget, vi kan sikre inden for vores
eget lands grænse. Det forudsætter også et
samarbejde mellem landene. De mål, vi har sat
os, kan vi ikke nå alene. Vi kan nå dem i tæt
samarbejde med de andre.

Jeg vil også gerne i dag understrege, at vi har
lært af folkeafstemningen den 2. juni 1992 og
den 18. maj 1993. Vi har lyttet, og vi har lært.
Danskerne vil jo godt være en del af Europa;
Europa må også godt være en del af Danmark,
men også kun en del. Vi vil på den ene side
gerne være os selv, men heldigvis skal vi aldrig
være os selv nok.

Jeg synes, der er tre afgørende grunde til, at
regeringen vil anbefale den danske befolkning
at stemme ja ved den kommende folkeafstem-
ning, og lad mig nævne dem alle tre.

For det første: Amsterdamtraktaten er en forudsætning for, at EU's udvidelse mod øst kan gå i gang. Det er simpelt hen det afgørende bidrag til varig fred og stabilitet i Europa i det 21. århundrede.

For det andet: Amsterdamtraktaten er ganske enkelt en bedre traktat på en lang række områder end den, vi har, først og fremmest fordi vi kan se nu, at vi er kommet igennem med en række danske mærkesager, som vi ikke så så klart før.

For det tredje: De fire danske forbehold står uantastede, sådan som regeringen lovede det efter og før regeringskonferencen. De kan kun, som alle ved det, ændres ved en ny folkeafstemning og kun af den danske befolkning.

Det er vigtigt at gøre sig klart, at det i høj grad er en dansk-nordisk tankegang, der har sat sit præg på den ny traktat – en vej, en nordisk-dansk vej, som vi deler med mange andre ligesindede regeringer i Europa efterhånden. Amsterdamtraktaten viser os jo, at Danmark hører naturligt hjemme i det europæiske samarbejde. Med et ja til Amsterdamtraktaten kan vores arbejde for danske værdier i Europa videreføres med stor styrke.

Arbejdsløsheden i Europa er jo også historien om den dårskab, der tidligere har præget vort samarbejde eller rettere mangel på samarbejde siden 1970'erne, da den første oliekrise ramte os. Nu er beskæftigelsen placeret klart i Traktaten med holdninger og med mål, der gør det muligt for os at undgå fortidens fejl og samarbejde bedre i fremtiden.

De nye miljøbestemmelser i EU giver os en placering som den regionale samarbejdsorganisation i verden, der simpelt hen er stærkest, når det gælder det miljømæssige samarbejde. Vi så det klart på den seneste FN-konference i Kyoto, hvor netop EU gjorde sig stærkt gældende. Kort sagt: Med den ny traktat har vi taget et skridt i retning af en langt mere bevidst samarbejdsform på menneskers betingelser og måske i mindre grad så meget på pengenes betingelser.

Den ny europæiske virkelighed kan heller ikke tackles med gamle tiders værktøj. Den nye internationale kriminalitet forudsætter nyt samarbejde internationalt. Derfor vil jeg gerne i dag sige ligeud: det er i vores interesse at deltage i det mellemstatslige politisamarbejde, som også er en del af Amsterdamtraktaten. Vi sikrer den nordiske pasunion, samtidig med at vi kan udbygge samarbejdet med de andre lande under fuld respekt af vores forbehold. Det gæl-

der også det europæiske samarbejde om flygtningepolitikken. Ordentligt og menneskeligt skal det foregå. Der skal vi også være med.

Men igen: Allervigtigst er det med Europa. Med den ny traktat kan vi starte på opbygningen af et helt og et udelt Europa. Det skal huskes i en tid, hvor vi ofte glemmer gårdsagens nyheder til fordel for dagens nyheder uanset begivenhedernes betydning. Vi har arbejdet hårdt for det Europa, vi nu ser tone frem. Nu er vi så tæt på som aldrig før. Vi kan blive den første generation, der kan gøre os håb om, at der aldrig nogen sinde kommer krige på vores kontinent igen. Nu kan vi give de nye demokratier et håndslag, et håndslag om medlemskab, og ingen – jeg gentager, ingen – vil blive efterladt i usikkerhed.

Jeg er ganske overbevist om, at et dansk ja ved den kommende folkeafstemning er selve fundamentet for Danmarks muligheder for at sætte sit præg på den fredsproces, der nu er i gang; det er også afgørende for vores eget selv-værd, som jeg ser det, og det er afgørende for vores politiske betydning på vej ind i det 21. århundrede. Politik, økonomi og selvværd indtil og udtil hænger sammen og i særlig grad i europæiske sammenhæng.

Derfor vil jeg gerne om Europa understrege, at den folkeafstemning, vi skal igennem den 28. maj 1998, ikke blot er endnu én i rækken. Vi har at gøre med en af de vigtigste afstemninger i efterkrigstiden, fordi vi skal tage stilling til, om vi vil bakke foreningen af Øst og Vest op, fordi vi skal række ind over historien og tage fat på den nye tid, der varigt kan erstatte den gamle kolde krig, fordi vi kan sikre Danmarks indflydelse og placering i Europa.

Regeringen ønsker ikke et Danmark som passiv iagttagere på sidelinjen. Regeringen ønsker at se Danmark som et land, der sætter spor og gør forskel, sådan som vi har vist det indtil nu. Et ja ved den kommende folkeafstemning er det rigtige perspektiv for Danmark i Europa; det rigtige perspektiv for os i det 21. århundrede. Et nej vil sætte Danmark ud på sidelinjen. Der ønsker vi ikke vi skal være.

Med Danmark i fremgang og med en klar vision for Danmarks rolle i Europa kan vi også i dansk indenrigspolitik nu lægge sporene frem til år 2005. Vi vil fastholde den kurs, der er lagt i den økonomiske politik, og som har givet os så flotte resultater på mindre end fem år. Det er det eneste ansvarlige, for orden i økonomien er forudsætningen for frihed og velfærd for den

enkelte og for samfundet som helhed. Et stort og et stigende overskud på de offentlige finanser er forudsætningen for, at gælden kan blive nedbragt afgørende i de nærmeste år, så den næste generation ikke skal trækkes med store byrder fra gammel gæld.

Men den økonomiske fremgang skal også sikres og anvendes med fornuft. Derfor lægger regeringen op til en række reformer i de kommende år, som skal binde fremgangslinjen for Danmark sammen med et stadig mere robust samfund, der giver alle chancer for et godt og ordentligt liv. Velfærdssamfundet betyder jo også, at vi skal undgå kløfter i den danske befolkning. Regeringen vil derfor prioritere højere kvalitet i velfærdssamfundet præcis på alle de områder, hvor man virkelig kan sige, befolkningen lægger vægten:

Sygehusene skal fungere bedre, og ventelisterne skal ned. Hjemmehjælpen og ældreomsorgen skal sikres, som vi har lovet det, så alle får den nødvendige service.

Vi skal medvirke til at skabe rammer for, at forældre får mere tid til deres børn, at arbejdsliv og familieliv kommer til at passe bedre sammen. Det er ikke en opgave, vi kan løse alene her i Folketinget. Vi kan gøre noget, men det forudsætter også, at arbejdsmarkedets parter er med, og at den enkelte familie virkelig prioriterer det højt. Kort sagt: Vores arbejdsmarked skal skabe plads til både de lidt ældre, til familien og til de lidt svagere, uden at vores konkurrencekraft og dermed beskæftigelsesfremgang svækkes.

Vores skole og alle vores uddannelser, inkl. voksen- og efteruddannelserne, skal igennem et fornyelsens- og et serviceeftersyn. Det skal fungere bedre. Det er et godt udgangspunkt, vi har, men det kan gøres bedre, så vi alle kan klare os i det næste århundrede.

Regeringen ønsker også kulturen sat højt på den politiske dagsorden, hvad enten det gælder musik, billedkunst, litteratur, teater, film eller idræt. Og jeg vil også gerne i dag understrege, at den danske folkekirke fortsat for regeringen er et bærende led i vort samfunds værdigrundlag.

Den grønne miljøpolitiske linje vil blive fortsat og forstærket. Regeringen har sat sig for, at de kommende generationer ikke skal overtage en miljøgæld i form af forringet vandmiljø, bortgemte affaldsdepoter og en ringere natur. Vi vil simpelt hen aflevere en mindre miljøgæld end den, vi overtog. Anvendelsen af bekæm-

pelsesmidler skal minimeres, og på en række områder skal de helt væk. Den kollektive miljøvenlige trafik skal styrkes. Skatter og afgifter skal også bidrage hertil. Kvaliteten af de danske fødevarer skal sikres bl.a. på baggrund af bedre dyrevelfærd og strammere fødevarekontrollovgivning. Vi skal være foregangsland i produktion af sunde fødevarer.

Regeringen vil arbejde for forenkling af de offentlige ydelser, og vi vil også kritisk se på de særregler og de uheldige samspil, som kan betyde, at mennesker, der kommer fra arbejdsløshed og til arbejde, oplever, at den ekstra gevinst bliver spist op af netop sådanne uheldige sammenfald. Gennem et socialt skatteloft skal det sikres, at der altid er en ekstra gevinst ved at gøre et stykke arbejde.

Umiddelbart er der en række opgaver foran os, som regeringen lægger vægt på at løfte: Udlændingelovgivningen, vandmiljøplanens praktiske udmøntning, en række retspolitiske lovinitiativer, domstolenes uafhængighed m.v.

Jeg vil gerne understrege som det samlende punkt for den form for lovgivning, at regeringen er meget bevidst om at gøre en ekstra indsats for de syge, de udsatte, de sindslidende, de handicappede og de ældre, der har behov herfor.

Kort sagt: Vores økonomiske fremgang skal ikke udmøntes i skattelettelser. Det ser vi ikke behov for. Det ser vi ikke mulighed for. Vores økonomiske fremgang skal bruges til at give alle i vores land mulighed for at deltage i samfundslivet.

Vi skal ikke blot tilrettelægge en langsigtet politik, der sigter på et rigere samfund målt i penge, men også på et bedre samfund med større kvalitet og menneskelighed. Vi skal bygge på en ansvarlig politik. Vi skal bygge på et konkurrencedygtigt erhvervsliv med en aktiv erhvervspolitik med sikker fremgang. Regeringens erhvervspolitik, uddannelsespolitik og forskningspolitik og en fortsat fornyelse af vores arbejdsmarkedspolitik skal sikre os et dygtigt erhvervsliv som grundlag for fremtidens velfærd.

Danmark kan få en god start i det 21. århundrede, ja. Regeringen vil styrke det forebyggende Danmark, for velfærdssamfundet skal langt mere bygge på forebyggelse frem for at lappe på problemer, der er skabt.

Det gælder i retspolitikken. Vi skal ganske vist bygge nye sikre afdelinger i vores fængsler, ja, for det er nødvendigt. Men ikke kun det, for

vi skal gennem en effektiv forebyggende politik undgå, at flere unge kommer ind på en kriminel løbebane.

Vi skal fastholde en human og effektiv udlændingepolitik, ja. Vi skal hjemsende afviste asylansøgere og falske flygtninge, ja, men vi skal mere end det: Vi skal genopbygge de fattige ulande, så mennesker kan vende tilbage dertil og nye flygtningestrømme undgås.

Vi skal styrke vores bolig- og bysociale indsats i de større byer og derigennem forebygge, at stærkere sociale spændinger opstår i befolkningen.

Vi skal sikre et bedre sygehusvæsen og sundhedsvæsen med kortere ventelister, ja, men vi skal mere end det: Vi skal forebygge på arbejdspladsen, og vi skal forebygge arbejdsmiljøskader gennem en opstramning af lovgivningen.

Vi skal have rensset vores grundvand, ja, men vi skal mere end det: Vi skal satse på en konsekvent miljøpolitik, der sikrer os rent vand i fremtiden.

Vi skal gøre en langt mere effektiv indsats, der én gang for alle standser udstødningen af mennesker i vores land og sikrer, at alle kommer med igen, men vi skal mere end det: Vi skal indrette vores folkeskole og alle vores uddannelsespolitiske tilbud, sådan at de unge ikke falder fra, som vi ser alt for mange stadig gør det.

Kort sagt: Her ved dette århundredeskifte vinker vi farvel til et reparationssamfund og siger goddag til forebyggelse og en vision om et selv bærende samfund.

I forhold til vores rigsfællesskab vil regeringen ligeledes tage fat på en række konkrete arbejdsopgaver. Det gælder både i forhold til Grønland og i forhold til Færøerne. Det samarbejde skal udvikles, men det skal fortsat bygge på gensidig forståelse og på gensidig respekt. Med Færøernes og Grønlands landsstyre har regeringen nu indledt forhandlinger om bloktilskuddene med henblik på en snarlig afslutning.

Regeringen har forståelse for et eventuelt færøsk ønske fra det nyvalgte Lagting om at drøfte ændringer af den nu halvtreds år gamle hjemmestyreordning med henblik på at udvide Færøernes selvstyre og selvbestemmelse.

Regeringen vil også over for et nyvalgt Lagting tage initiativ til, at udestående spørgsmål i forhold til Færøerne forhandles snarest, så der kan findes løsninger til tilfredshed for begge parter. Det gælder såvel i bankspørgsmålet som

i de kommende forhandlinger om gældsafvikling, hvor regeringen vedstår sig det tilsagn, man har givet, nemlig tilsagnet om at finde løsninger, der tager hensyn til bæredygtigheden i det færøske samfunds fremtid.

Regeringen vil også samarbejde med det grønlandske hjemmestyre og gennemføre en reform af det grønlandske retsvæsen, når den grønlandske retsvæsenkommission har færdiggjort sit arbejde. Vi vil også snarest gennemføre de aftalte ændringer af den råstofforhandling og aftale, der netop er gennemført.

Vælgerne har sammensat et Folketing, som regeringen indbyder til et bredt samarbejde. Vi ser gode samarbejds muligheder foran os. Vi er overbevist om, at netop bredden i samarbejdet sikrer langtidsholdbarheden i vores lovgivning.

Vi vil give Danmark den bedst tænkelige start i det 21. århundrede. Derfor drejer vores politik sig ikke alene om at fortsætte dér, hvor vi slap. Den drejer sig også om det næste store ryk: Et samfund, der er reformeret og fornyet økonomisk og miljømæssigt, et samfund med langt flere valgmuligheder for den enkelte, et samfund, hvor den personlige frihed er ægte og reel, fordi den er båret af et stærkt og velfungerende fællesskab, og et Danmark, hvor velfærdssamfundets vitalitet er sikret – ikke formelt i centralistisk lovgivning, men i et bredt samarbejde, hvor alle mennesker er med.

Regeringen har nu fremlagt sit regeringsgrundlag. Det er ikke en fuldstændig facitliste over de kommende års politiske arbejde. Det er et omrids af de opgaver, vi prioriterer højt. Regeringens arbejds metode er samarbejds metode; dels her i Folketinget og dels med alle grupper i det danske samfund.

Vi lægger derfor afgørende vægt på i de kommende måneder og år at forstærke vort samarbejde med kommuner og amter. Der er en stor opgave foran os, der hedder at løfte kvaliteten i den offentlige service, samtidig med at vi fastholder stramheden og aftalerne i de kommunale budgetter. Vi vil samarbejde endnu mere intenst med arbejdsmarkedets parter gennem trepartsdrøftelser om fremtidens arbejdsmarked. Der er mange opgaver, som vi skal løfte i fællesskab: hensynet til familien, seniorpolitikken og det sociale ansvar, som virksomhederne må bære i større omfang i fremtiden.

Vi vil samarbejde med erhvervslivet og alle erhvervsorganisationer om de store nye udviklingsopgaver, såvel når det gælder forskning,

uddannelse, forenkling som andre konkurrenceelementer.

Vi vil samarbejde med de frivillige organisationer og netværk. De er ikke et minus for Danmark, men et kolossalt plus og et stort potentiale – lige fra ældreorganisationer til ungdomsorganisationer. Uden dem kan vi jo heller ikke løfte den store opgave, det er, at få alle mennesker med i et aktivt liv i Danmark.

Vi sætter en samarbejdsproces i gang nu, hvor de allervigtigste spørgsmål udspringer af vores værdigrundlag og vores bevidsthed om den ny verden, som Danmark er en del af. Vi vedstår os gerne, at vi ikke har svar på alting, men vi er overbevist om, at vi finder de bedste svar gennem et bredt samarbejde både her i Folketinget og med alle befolkningsgrupper i Danmark.

Regeringen inviterer hermed alle i Tinget til et godt samarbejde til gavn for Danmarks fremtid.

Valg af et foreløbigt udvalg på 21 medlemmer til prøvelse af valgene

Den midlertidige formand (Ivar Hansen):

I henhold til forretningsordenens § 1, stk. 2, skal der i dette møde nedsættes et foreløbigt udvalg på 21 medlemmer til prøvelse af valgene.

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 97 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Enhedslisten; en gruppe på 81 medlemmer: Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti.

Valgt blev:

- 1 Klaus Hækkerup (S)
- 2 Karen J. Klint (S)
- 3 Erling Christensen (S)
- 4 Holger Graversen (S)

- 5 Lissa Mathiasen (S)
- 6 Jørn Pedersen (S)
- 7 Christine Antorini (SF)
- 8 Arne Melchior (CD)
- 9 Vibeke Peschardt (RV)
- 10 Morten Helveg Petersen (RV)
- 11 Keld Albrechtsen (EL)
- 12 Erik Larsen (V)
- 13 Gyda Kongsted (V)
- 14 Karsten Nonbo (V)
- 15 Inge Dahl-Sørensen (V)
- 16 Henriette Kjær (KF)
- 17 Jens Heimbürger (KF)
- 18 Gitte Seeberg (KF)
- 19 Poul Nødgaard (DF)
- 20 Tom Behnke (FP)
- 21 Ole M. Nielsen (KRF)

Meddelelser fra formanden

Den midlertidige formand (Ivar Hansen):

Fra indenrigsministeren har jeg modtaget en række skrivelser med materiale i anledning af det afholdte folketingsvalg. Hele materialet vil blive tilstillet det netop nedsatte Udvalget til Prøvelse af Valgene.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 26. marts 1998, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 12.29
